

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/33762/2023

Tehyn lausunto arviointimuistiosta terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistusta varten

Tehy kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Alla Tehyn huomiot koskien kutakin arviointimuistion lukua:

Yleistä arviointimuistiosta

- Asiakokonaisuus on varsin laaja ja arviointimuistio on kattava ja avaa selkeästi mahdolliset päällekkäisyydet ja selkeyttämisen tarpeet muun lainsäädännön kanssa. Kuten terveyden edistäminen yleensäkin, terveydensuojelulaki kohdistuu poikkihallinnollisesti hyvin monelle toimialalle ja yhteiskunnan sektorille, ja on tärkeää tehdä ero, milloin kussakin asiakysymyksessä sovelletaan terveydensuojelulakia, ja milloin kutakin asiakokonaisuutta koskevaa erityislakia. On kannatettava ehdotus, että säädösten perusteluihin voitaisiin lisätä esimerkitapauksia, jotka selventävät lakien käytännön soveltamista.
- On erinomaista, että muistiossa huomioidaan, että viime vuosikymmeninä ympäristö- ja ilmastokysymysten merkitys terveydensuojelussa on kasvanut huomattavasti, ja että ilmastomuutos on otettava huomioon myös terveydensuojeluvalvonnassa. Ilmastomuutoksen vaikutuksiin terveydelle, kuten äärisäiden lisääntymiseen ja uusien taudinaiheuttajien leviämiseen, on varauduttava. WHO toteaa muun muassa, että globaalisti ilmastomuutos on perustavanlaatuinen uhka ihmisten terveydelle.
- Muistio nostaa esiin myös termin planetaarinen terveys, ja kuinka se on viime vuosina noussut tärkeäksi näkökulmaksi myös elinympäristön terveellisyyden arvioinnissa. Tämä lähestymistapa korostaa ihmisen terveyden ja ympäristön tilan välistä yhteyttä, kuten ilmastomuutoksen hillitsemisen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen merkitystä väestön terveydelle.

Tehy näkee, että tähän kokonaisuuteen on sote-henkilöstön saatava koulutusta ja osaamista niin perustutkinnoissa kuin täydennyskoulutuksena. Kts. esim. Nursing for Planetary Health and Well-being, International Council of Nurses.

Muistio nostaa esiin myös pandemia-ajan ja kuinka se korosti terveydensuojelun poikkihallinnollista yhteistyötä sekä myös kansainvälisen yhteistyön merkitystä terveysuhkien ehkäisyssä.

Tehy huomauttaa erikseen, kuinka Suomessa STM on nostanut esille, että Covid-19 -pandemia korosti entisestään hoitotyön erikoisosaamistarpeita epidemioiden hallinnan ohella teho- ja anestesiahoitossa, keuhkosairauksien hoidossa, mielenterveyshoidossa ja palliatiivisessa hoidossa (STM, 2021:36, Kliinisen hoitotyön erikoisalat, Ehdotukset kliinisesti erikoistuneen sairaanhoitajan osaamisen kehittämiseksi). Terveyshaittojen minimointi pandemian aikana voi aiheuttaa muita terveyshaittoja, ja siksi rajoitustoimiakin on harkittava tarkkaan. Esimerkiksi koronapandemian myötä seksuaali- ja lisääntymisterveyden palveluita ja -oikeuksia rajattiin ympäri maailmaa, myös Suomessa. Perhesuunnittelu- ja ehkäisypalveluita ja synnytysvalmennusta ei saanut tai palvelun saannissa oli viiveitä. Synnytykseen ei päässyt mukaan puoliso tai tukihenkilö, mikä aiheutti turvattomuutta ja lisääntynyttä synnytyspelkoa silloin ja myöhemmin. Kts. [Seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet turvattava myös koronakriisin aikana](#), ulkoministeriö.

- Muistiossa todetaan, että vuosien saatossa kaikkiaan terveydensuojelua toteuttavien viranhaltijoiden osaamisvaatimukset ovat laajentuneet ja syventyneet merkittävästi eri valvonnan sektoreilla. Tämä kehitys on seurausta sekä kansallisen että EU-lainsäädännön tarkentumisesta, lisääntyvästä tieteellisestä tiedosta ympäristö- ja terveysriskien yhteyksistä sekä valvonnalle asetettujen vaatimusten monimuotoistumisesta. Onkin kaikkiaan resursoitava osaamisen ajan tasalla pitämiseen, ja tässä on huomioitava myös sote-ammattilaiset.

Luku 1 - Taustaa kokonaisuudistuksesta

- Taustoitus perustelelee varsin hyvin, miksi kokonaisuudistus tarvitaan, muun muassa vanhan lain hajanaisuuden ja muuttuneen toimintaympäristön myötä ja jotta se olisi linjassa sekä kansallisen että EU-lainsäädännön kanssa ja että sillä kyetään vastaamaan tehokkaasti sekä nykyisiin että tulevaisuuden terveysuhkiin ja ympäristöhaasteisiin. On hyvä selkeyttää valvonnan toimivaltuuksien rajapintoja eri viranomaisten kesken sekä viranomaisten välistä yhteistyötä. Riskiperusteisuus on perusteltua eli valvonta on sitä tarkempaa ja tiheämpää, mitä enemmän toiminnasta voi aiheutua riskiä ihmisten terveydelle.
- Kaikkineen Tehy pyytää huomiomaan sote-henkilöstön roolin ja täydennyskoulutustarpeen eri kohdin lain soveltamisessa. Sote-henkilöstöllä on muiden viranomaisten ohella keskeinen rooli muun muassa, jotta terveellinen elinympäristö voidaan turvata ja ehkäistä terveyshaittoja kaikissa olosuhteissa, myös kriisi- ja häiriötilanteissa. Kriisi- ja häiriötilanteissa (esimerkiksi sota), tulee erityisesti huomioida sote-ammattilaisten, potilaiden ja sairaaloiden suojaaminen ja turvallisuus. Sote-ammattilaisille tulee myös turvata pääsy potilaiden luokse.
- Muiden sote-ammattihenkilöiden ohella Tehy nostaa erikseen vielä kättilöiden seksuaali- ja lisääntymisterveyden erityisosaamisen ja ammattitaidon, ja kuinka se on olennaista tunnistaa ja hyödyntää humanitaaristen kriisien, ympäristökatastrofien ja pandemioiden aikana ja niihin varautumisessa. Kaikkien sote-ammattihenkilöiden tavoin kättilöt ovat myös osa kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta. Raskauksia, synnytyksiä, keskenmenoja, seksuaaliväkivaltaa, ei-toivottuja raskauksia, ehkäisyn tarvetta ja raskauden keskeytyksiä on ja tapahtuu kaikkina aikoina ja palveluiden ja hoidon tarve on aina olemassa, myös kriisien keskellä. Lähiajan esimerkkinä voidaan nostaa korona-pandemia ja kättilöt: kättilöiden raskauden ja synnytyksen hoidon ammattitaitoa tarvittiin muiden sote-ammattihenkilöiden ohella teho- ja tarkkailuosastoilla, joissa he hoitivat koronaa sairastavia raskaana olevia ja synnyttäviä potilaita yhteistyössä muiden terveydenhuollon ammattilaisten kanssa. Raskaana olevat kuuluivat koronan riskiryhmään. Onkin tärkeää, että myös kättilöt saavat kriisi- ja katastrofiolosuhteisiin valmistautumiseen ja työskentelyyn täydennyskoulutusta. Kts. [The Role of Midwives in Humanitarian Crises](#), International Confederation of Midwives.
- Muistio mainitsee, että lisäksi terveydensuojelulain uudistuksessa on huomioitava uusia osaamisvaatimuksia edellyttäviä ammatteja (henkilösertifioidut ulkopuoliset asiantuntijat) koskevat ammattipätevyysdirektiivin vaatimukset. Myöskin ulkomaalaisten laboratorioiden aseman arvioinnissa on huomioitava EU-oikeuden periaate vapaasta liikkuvuudesta palveluita koskien. Tässä tulee ottaa huomioon myös suomalaiset sote-ammattilaiset (mm. laboratoriohoitajat/bioanalyytikot), heidän osaamistarpeensa ja yhteistyö tässä kokonaisuudessa.

- Taustoituksessa lakia verrataan myös suhteessa hallitusohjelmaan. Siellä luvussa 2.4 mainitaan velvoite selvittää vaihtoehtohoitoihin ja ei-lääketieteellisin perustein annettaviin esteettisiin hoitoihin liittyvää lainsäädäntötarvetta yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa potilasturvallisuuden varmistamiseksi. Ihoa rikkovien kauneushoitopalveluiden hygieniavaatimuksista tulisi säätää uudistuksen yhteydessä. Toimikenttä on hajanainen ja monimuotoinen, ja ulottuu sosiaali- ja terveysministeriön toimialan lisäksi työ- ja elinkeinoministeriön toimialalle. Kauneushoito- ja hyvinvointipalvelut, riippuen toimintamuodosta, ovat joko kuluttajapalveluita tai terveydenhuoltopalveluita. Kyseessä on nopeasti muuttuva toimiala, jossa on lyhyen ajan sisään tullut jatkuvasti uusia palveluita kuluttajien saataville. Tässä terveydensuojelun lainsäädäntöhankkeessa keskitytään palvelujen tarjoamisen hygienianäkökulmaan. Tehy yhtyy muistion toteamukseen, että toimialan monimuotoisuudesta johtuen olisi tarkoituksenmukaista, että asiakokonaisuus käsiteltäisiin mahdollisesti myöhemmin erillisenä lainsäädäntöhankkeena. Tehylle potilasturvallisuusnäkökulma on kaikessa toiminnassa ydinkysymyksiä ja priorisoitava asia.

Luku 2 - Nykytilan kuvaus

- Muistio kuvaa, kuinka terveyttä ylläpidetään, suojellaan ja edistetään terveydensuojeluviranomaisen toimesta mm. valvomalla talous- ja uimaveden laatua, julkisten palvelurakennusten (koulut, päiväkodit, hoivaa antavat laitokset) ja muiden palveluiden (liikuntapalvelut, kauneushoitolat, saunat) terveydellisiä olosuhteita, hygieniää sekä sisäilman laatua. Tehyläisiä ammattilaisia toimii näistä muun muassa päiväkodeissa, hoivaa antavissa laitoksissa ja kauneushoitoloissa. Onkin hyvä selvittää tässä kohdin terveydensuojelulainsäädännön ja työturvallisuuslainsäädännön erityiset vastuut, jotta ei ole lainsäädännön päällekkäisyyttä tai ristiriitoja, mutta ei myöskään lainsäädännön aukkoja. Sama koskee mm. terveydensuojelulakia ja säteilylakia ja työturvallisuuslainsäädäntöä suhteessa työssään säteilylle mahdollisesti altistuviin terveydenhuollon ammattihenkilöihin (esim. röntgenhoitajat). Lakien yhteensovittaminen on tärkeää, jotta säteilyyn liittyvät riskit voidaan hallita kokonaisvaltaisesti ja toimivaltainen viranomainen on selkeästi määriteltä.
- Kansainvälinen vertailu ja siitä tehty johtopäätökset ovat hyvä taustoitus. Olennaisina siinä nousivat muun muassa riskiperusteinen valvonta, valvonnan integrointi muihin sektoreihin sekä selkeä lainsäädäntö, joka määrittää vastuut ja tehtävät tarkasti. Nämä kaikki vaikuttavat perustellulta toiminnan lähtökohdilta.

Luku 3 – Arvio lainsäädännön toimivuudesta ja ehdotukset lainsäädännön kehittämiseksi

Yleistä

- Muistiossa on kannatettavalla tavalla perusteltu, miksi on syytä säilyttää ”terveydensuojelulaki” lain nimikkeenä, vaikka perusteita olisi nimen muuttamiseenkin.
 - On kannatettavaa, että lain kokonaisuudistuksessa kiinnitetään substanssisisällön lisäksi huomiota nykyiseen lainkirjoitustapaan ja pyritään luomaan mahdollisimman selkeä ja tarkoitustaan toteuttava laki, haasteista huolimatta. On myös perusteltua, että tarkoitussäännös olisi myös jatkossa paras tapa aloittaa terveydensuojelulaki. Ja kuten muistiossa todetaan, hallituksen esitysten laatimissuhteiden mukaan lakiehdotukset tulee laatia perustuslain mukaisiksi ja niiden tulee täyttää Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja muiden Suomea sitovien kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden sekä EU:n perusoikeusvelvoitteiden vaatimukset. Muisto nostaa esille useita esimerkkejä lain suhteesta perustuslakiin sekä myös erityislakeihin.
-

Kuten muistiossa todetaan, lisäksi on oleellista, että säännökset ovat linjassa EU:n sääntelyn ja kansainvälisten suositusten (esim. WHO) kanssa, ja että niiden käytännön toteutettavuus arvioidaan huolellisesti.

Luku 1 - Yleiset säännökset

- Voimassa olevassa laissa ei ole säädetty lain soveltamisalasta, soveltamisalan rajauksesta eikä määritelmistä, ja kannatettavaa on, että nämä tulee jatkossa lisätä lain yleisiin säännöksiin.
- Lain tarkoitus: "Tämän lain tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa (terveydensuojelu)."
- Jos tämä kirjaus pidetään, parempi sanoitus olisi: "Tämän lain tarkoituksena on ylläpitää ja edistää väestön ja yksilön terveyttä sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa (terveydensuojelu)."
- Kannatettavaa on, että lakiin tulisi lisätä erillinen pykälä määritelmille, johon koottaisiin tarvittavat termien määritelmät, kuten terveyshaitta, terveysriski, terveysvaara.
- Hyvä huomio on, että tartuntatautilain ja terveydensuojelulain suhteen selkeyttäminen yleislaki–erityislaki-periaatteen mukaisesti voisi parantaa säännösten käytännön soveltamista.
- Tässä on huomioitava myös sote-ammattilaisten rooli mm. epidemioiden torjuntatyössä.
- Muistiossa todetaan, että laboratoriopalveluiden saatavuus vaihtelee alueittain, ja kaupallisten laboratorioiden hyödyntämisessä häiriötilanteissa on haasteita. Muistio toteaa, että lainsäädäntöön tulisi lisätä velvoite kunnallisille terveydensuojeluviranomaisille varmistaa laboratoriopalvelujen saatavuus myös häiriötilanteissa, mukaan lukien mahdollisuus poiketa hankintasäännöksistä kriittisissä tilanteissa, tämä edellyttää asian huomioimista valvontayksikön ja laboratorion välisessä sopimuksessa. Tehy huomauttaa, että asiakokonaisuus tulee huomioida myös laboratoriossa työskentelevien terveydenhuollon ammattihenkilöiden työehdoissa ja osaamisen varmistuksessa.
- Kaikkiaan poikkeustilaa koskeissa säädöksissä voisi sote-henkilöstön ja -palveluiden osalta tarkastella lain suhdetta myös lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, jossa luvussa 7 kuvataan valmiutta ja varautumista.
- Ehdotukset lainsäädännön kehittämiseksi ovat kaikkiaan kannatettavia.

Luku 2 - Viranomaiset ja niiden tehtävät

- Tärkeä huomio on, että lain valmistelussa tulee huomioida meneillään oleva valtakunnallisen Lupa- ja valvontaviraston (LVV) perustaminen sekä se, että nykyinen lainsäädäntö ei tunnista Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) merkittävää roolia kansallisen terveydensuojelun toimeenpanossa. Muistio kuvaa, kuinka terveydensuojelun hallintorakenne muuttuu uudistuksessa neliportaisesta (kunta, AVI, Valvira, STM) kolmiportaiseksi (kunta, LVV, STM), mikä vahvistaa valvonnan ohjausta ja yhtenäistää käytäntöjä valtakunnallisesti. LVV:n perustaminen tarjoaa myös mahdollisuuden kehittää valvonnan vaikuttavuutta, selkeyttää viranomaisrooleja ja mahdollistaa virkamiesten erikoistumisen valvonnan eri sektoreille.
- Terveydensuojeluun liittyviä toimenpiteitä toteutetaan laajasti eri sektoreilla, ja valvonnan, lainsäädännön ja ohjauksen yhteensovittaminen on olennaista.
- Ehdotetut lainsäädännön muutokset ovat kannatettavia.

Luku 4 - Ilmoituksenvarainen toiminta

- Terveystensuojelulain 13 §:ssä säädetään ilmoitusvelvollisuudesta, joka koskee tiettyjä terveystensuojelun kannalta merkityksellisiä toimintoja ja toimipaikkoja. Muistiossa todetaan, että mm. päiväkotien valvonta on erityisen tärkeää, koska näissä tiloissa oleskelee säännöllisesti suuria määriä lapsia, nuoria ja aikuisia. Terveystensuojelullisia riskejä on näissä tiloissa arvioitava säännöllisesti. Erityisesti päiväkodeissa ja oppilaitoksissa ilmanvaihto, tilojen puhtaanapito, sisäilman laatu ja melutaso ovat keskeisiä valvonnan kohteita.
- Nämä kohteet olisivat ilmoitusvelvollisia ja säännöllisen valvonnan piirissä. Tämä on varmasti perusteltua.

Luku 5 - Talousvesi ja lämmin käyttövesi

Luku 6 - Jätteet ja jätevedet

Luku 7 - Asunnon ja muun oleskelutilan sekä yleisten alueiden terveydelliset vaatimukset

- Muistiossa todetaan, että siivottomuuden taustalla on usein syrjäytymistä, mielenterveysongelmia tai päihteiden väärinkäyttöä. Tämän vuoksi tilanteisiin puuttuminen edellyttää usein moniviranomaistyötä terveystensuojelun, sosiaalitoimen ja pelastusviranomaisten kesken. Mikäli tilanteeseen liittyy alaikäisiä lapsia tai kotieläimiä, myös lastensuojelu- ja eläinsuojeluviranomaiset ovat mukana asian ratkaisemisessa. Ongelmien ratkaiseminen edellyttää viranomaisten välistä yhteistyötä, jossa pohditaan tapauskohtaisesti tarkoituksenmukaisinta ratkaisua siivottomuusongelmaan ja siihen liittyviin muihin haasteisiin.
- Tehyläisistä terveydenhuollon ammattihenkilöistä muun muassa kotisairaanhoidon, ensihoidon, neuvolan ja sosiaalitoimen henkilöstö ovat ensilinjassa toteamassa asunnon erityisen siivottomuuden. Tärkeää on olla selkeät toimintatavat siitä mihin asiasta ilmoitetaan ja kuinka prosessi etenee.

Luku 9 - Hautausmaat ja hautaaminen

- Hautaamisesta ja vainajien käsittelystä säädetään terveystensuojelulain lisäksi myös hautaustoimilaissa (457/2003) ja kuolemansyyn selvittämisestä annetussa laissa (459/1973).
- Sote-ammattilaiset kohtaavat työssään kuolevia ja käsittelevät vainajia. Tärkeää on huomioida myös sote-ammattilaisten rooli ja osaamisen ylläpito tämän asiakokonaisuuden suhteen.

Luku 10 - Tiedonhankinta, tarkastus ja valvonta

- Pykälän tarkoituksena on varmistaa terveystensuojeluviranomaisten toimivaltuudet ja resurssit valvonnan ja hallinnollisten tehtävien tehokkaaseen suorittamiseen. Luvussa käsitellyt asiat ovat oleellisia, koska ne takaavat viranomaisten kyvyn toimia terveystensuojelun tavoitteiden mukaisesti, erityisesti tilanteissa, joissa tarvitaan nopeaa reagointia terveyshaitan ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. Tehy huomauttaa, että on tehtävä selkeä sääntely sen suhteen mikä on tämän lain suhde sote-ammattilaisten lakiin perustuvaan vaitiolo- ja salassapitovelvollisuuteen, jotta se on selkeä kaikille toimijoille.
-

Luku 11 - Tutkimuslaboratoriot ja maksut

- Muistiossa todetaan, että vaikka pätevyysvaatimukset ovat lähtökohtaisesti asianmukaisia, käytännön valvonnassa, pätevyysvaatimusten todentamisessa ja asiantuntijoiden työn laadun valvonnassa on kehittämistä.
- Tähän tulee kiinnittää huomiota ja resursoida asianmukaista osaamista, myös sote-henkilöstön osalta.

Luku 12 - Kiellot ja määräykset

- Muistio toteaa, että merkittävä kehittämiskohde on pykälän sanamuoto, joka ei tarjoa riittäviä oikeudellisia keinoja puuttua tilanteisiin, joissa toiminnanharjoittaja rikkoo terveydensuojelulakia, mutta määräystä ei voida perustella välttämättömyydellä. Lisäksi on epäselvää, missä määrin lainvastaisiin tilanteisiin voidaan soveltaa 53 §:ää, joka koskee viranomaisen päätöksiä ja hallinnollisia pakkokeinoja, kuten uhkasakkoja ja teettämisiä.
- Vertailukohtaa voisi ehkä ottaa uuden sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaista (741/2023): jos työntekijä tunnistaa yksikössään epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan/potilaan hoidon toteuttamisessa tai jonkin lainvastaisuuden, on hänellä siitä lain omavalvonnan mukaan ilmoitusvelvollisuus. Ilmoitusvelvollisuuden tarkoitus on turvata asiakkaan hyvä hoito, huolenpito ja hyvinvointi. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa työpaikalla kohdistaa kielteisiä vastatoimia.

Luku 13 - Pakkokeinot ja seuraamukset

Luku 14 - Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

Luku 15 - Erinäisiä säännöksiä

Tietojärjestelmät

Vaikutusten arviointi

Taloudelliset vaikutukset

- Muistiossa todetaan, että jotta maksukyky ei muodostuisi esteeksi saada viranomaisen apua asunnon terveysriskien arvioimisessa, uudistuksen maksusäännöksissä huomioidaan sosioekonomisesti heikommassa asemassa olevien kotitalouksien mahdollisuudet saada viranomaisapua elinolosuhteidensa parantamiseksi.
 - Tämä on kannatettavaa.
 - Ihon rikkovien toimintojen osalta todetaan, että toiminnanharjoittajilta edellytettäisiin jatkossa omavalvontasuunnitelmaa toiminnan riskien hallitsemiseksi, mikä lisäisi näiden yritysten hallinnollista taakkaa jonkin verran. Toisaalta lisääntyneet vaatimukset parantaisivat asiakasturvallisuutta sekä alan mainetta, mikä osaltaan vaikuttaisi myönteisesti yritysten kilpailukykyyn palvelualueilla.
 - Tehy tukee esityksiä potilas/asiakasturvallisuuden edistämiseksi ja esteettisten hoitojen toimintakentän selkeyttämiseksi.
-

Ympäristövaikutukset

- Muistiossa todetaan, että ehdotetut uudistukset ehkäisisivät nykyistä paremmin elinympäristöstä aiheutuvaa sairastavuutta sekä mahdollisesti vähentävät terveydenhuollon kuormitusta ja terveysriskien korjaamiseen liittyviä kustannuksia.
- Nämä ovat toivottuja vaikutuksia ja niiden toteutumista tulee seurata.

Muut ihmisiin kohdistuvat yhteiskunnalliset vaikutukset

- Muistio toteaa, että uudistus vahvistaisi välillisesti väestön terveyttä kohdentamalla viranomaisten valvontatoimintaa nykyistä riskiperusteisemmin. Ehdotetut uudistukset ehkäisisivät nykyistä paremmin elinympäristöstä aiheutuvaa sairastavuutta sekä mahdollisesti vähentäisivät terveydenhuollon kuormitusta ja terveysriskien korjaamiseen liittyviä kustannuksia.
- Muistio toteaa, että lapset, ikääntyneet, pitkäaikaissairaat ja heikkokuntoiset henkilöt ovat muita väestöryhmiä herkempiä elinympäristössä esiintyville haitoille, kuten esimerkiksi helteiden vaikutuksille. Uudistuksessa herkäät väestöryhmät on pyritty tunnistamaan ja tarvittaessa näille on pyritty säätämään tiukemmat vaatimukset, kuten esimerkiksi lämpötilojen toimenpiderajat.

Tämä on kannatettavaa.

Lisäksi Tehy pyytää huomioimaan ja lisäämään, että myös raskaana olevat, syntymättömät lapset ja vastasyntyneet ovat erityisen alttiita kuumuudelle. Raskausaikana äärimmäiselle kuumuudelle / helteelle altistuminen voi aiheuttaa keskenmenoja, ennenaikaisen synnytyksen sekä komplikaatioita kuten nestehukkaa, raskausdiabetesta ja

Lausunto on laadittu yhteistyössä Suomen Kätilöliitto ry:n, Suomen Bioanalyttikot ry:n ja Lastenhoitoalan ammattilaiset ry:n kanssa.

pre-eklampsiaa. Kehittyvä sikiö on erityisen altis lämpötilansäätelyn häiriöille. Nousevat lämpötilat tekevät raskaana työskentelystä entistä vaikeampaa ja vaarallisempaa. Kts. The Impact of Climate Change, International Confederation of Midwives. Nämä edellä luetellut väestöryhmät ovat erityisiä riskiryhmiä myös pandemian, ympäristökatastrofien ja humanitaaristen kriisien aikana.

Lausunto on laadittu yhteistyössä Suomen Kätilöliitto ry:n, Suomen Bioanalyttikot ry:n ja Lastenhoitoalan ammattilaiset ry:n kanssa.

Helsingissä 6.6.2025

Millariikka Rytönen
puheenjohtaja
Tehy ry

Lisätiedot: Anna Suutarla, työelämäasiantuntija, anna.suutarla@tehy.fi
